

AKTUALITĀTES

Projektu pieņemšana infrastruktūras attīstībai

Lauku atbalsta dienests (LAD) izsludina atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanu Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (un Lauku attīstības programmas pasākumam „Infrastruktūra, kas attiecas uz lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu” saskaņā ar MK 2009. gada 14. jūlija noteikumiem Nr. 783 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursa veidā lauku un zivsaimniecības attīstībai” un MK 2008. gada 23. septembra noteikumiem Nr. 792 „Valsts un Eiropas Savienības piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība pasākuma „Infrastruktūra, kas attiecas uz lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu” īstenošanai”.

Trešās kārtas projektu iesniegumu pieņemšana notiek **no 2011. gada 8. marta līdz 2011. gada 11. aprīlim**.

Trešās kārtas pieejamais publiskais finansējums ir Ls 4 300 000.

Iesniegto projektu iesniegumu īstenošanas beigu datums ir divu gadu laikā no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu. Projekta iesnieguma veidlapa un metodiskie norādījumi tās aizpildīšanai ir atrodami mājaslapā: www.lad.gov.lv sadaļā *ES atbalsts*.

Projektu iesniegumi jāiesniedz LAD reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs (RLP) vai Lauku atbalsta dienesta Centrālā aparāta Klientu apkalpošanas daļā Rīgā, Republikas laukumā 2, 3. stāvā, 308. kabinetā (tālr. 67027693, 67027684).

LAD informācija

Linu pārstrādātājiem noteikts linšķiedras un kaņepju šķiedras nosakāmo vienību daudzums

2011. gada 11. februārī stājās spēkā grozījumi MK noteikumos Nr. 635 „Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība šķiedras linu un kaņepju pirmapstrādātājiem un personām, kuras uzskata par apstrādātājiem”, kuri nosaka 2010./2011. tirdzniecības gada garās linšķiedras un īsās linšķiedras, kā arī kaņepju šķiedru nosakāmo vienību daudzumu par vienu sējumu hektāru.

Līdz ar to 2010./2011. tirdzniecības gadā

- garās linšķiedras nosakāmo vienību daudzums ir 8496 kilogrami par vienu linu sējumu hektāru, bet
- īsās linšķiedras un kaņepju šķiedru nosakāmo vienību daudzums ir 11 434 kilogrami par vienu linu un kaņepju sējumu hektāru.

Linšķiedras un kaņepju šķiedras nosakāmās vienības ir linu un kaņepju maksimālais šķiedru daudzums kilogramos no hektāru, par kuru šķiedras linu un kaņepju pirmapstrādātājiem ir iespējams saņemt atbalstu.

Sagatavots LLKC Ekonomikas nodaļā
pēc MK noteikumiem

ZM informācija par 2010./2011. gada piena kvotas izpildi

Tā kā kārtējais piena kvotas gads beidzas 31. martā, ZM aicina lauksaimniekus pārskatīt piena kvotu izpildi, lai varētu plānot piena kvotu iegādi nākamajam gadam. ZM arī atgādina, ka piena kvotu sistēmas atcelšana ir paredzēta 2015. gadā, līdz ar to piena ražotājiem jāsāk domāt par ražošanas turpmākām attīstības perspektīvām situācijā, kad palielināsies konkurētspēja iekšējā tirgū.

Saskaņā ar piena kvotu administrēšanas noteikumiem, ja ražotājs 2010./2011. kvotas gadā piena kvotu izpildījis no 1% līdz 70,9% apjomā, tad nākamajam kvotas gadam kvotu samazina par 50% no neizpildītā apjoma. Savukārt, ja kvota izpildīta no 71% līdz 84,9% apjomā, tad nākamajam kvotas gadam kvotu samazina par 5% no neizpildītā apjoma. Ja ražotājs kvotas gada laikā pienu nav pārdevis vispār, visu ražotāja kvotu ieskaita valsts rezervē.

Kvotas izpildi 85% apjomā rēķina katrai kvotai atsevišķi, ņemot vērā visu kvotas daudzumu, kas ražotāja rīcībā bija uz 2010. gada 1. aprīli (ieskaitot pārveidotos kvotas daudzumus kvotas gada laikā).

ŠAJĀ NUMURĀ:

VALSTS SUBSĪDIJAS

- ☒ Valsts atbalsts 2011. gadā

GRĀMATVEDĪBA UN NODOKĻI

- ☒ VID informācija par atbalstu un IIN
- ☒ Gada pārskata pielikumā sniedzamā informācija
- ☒ UIN aprēķināšanas kārtība
- ☒ Lauku saimniecību uzskaites datu tīkls (SUDAT)

AUGKOPIĒBA

- ☒ Izmaiņas kultūraugu mēslošanas plānu izstrādē

SIA LLKC INFORMĒ

- ☒ Kalendārs ar svarīgākajiem datumiem aprīlī
- ☒ Tālmācības iespējas

Lauksaimniecības datu centrs atgādina, ka saskaņā ar atbilstošo noteikumu prasībām piena ražotājs var pieteikties uz kvotas saglabāšanu arī gadījumos, ja kvotu neizpilda par 85% un tam par iemeslu ir bijusi dzīvnieku saslīmšana, kas ietekmējusi lauksaimniecības dzīvnieku veselību, izraisot piena ražošanas samazinājumu saimniecībā. Kvotai var pieteikties arī, ja iemesls kvotas neizpildei ir bijusi piespiedu kārtā likvidēti dzīvnieki vai slimības izraisīti dzīvnieku nobeigšanās gadījumi, piena ražotāja nāve (iesniedz kvotas pārvaldnieks) vai ražotāja darbnespēja, kas nav mazāka par vienu mēnesi. Tāpat arī iemesls varētu būt dabas stihija, kuras dēļ nav bijis iespējams turpināt piena ražošanu iepriekšējā apjomā, kā arī pircēja apliecinājums par piena iepirkšanas pārtraukšanu, kuras dēļ ražotājam attiecīgā 12 mēnešu periodā nav bijis iespējams realizēt pienu vismaz divus mēnešus.

Ja kāda no šiem apstākļiem dēļ ražotājs nav izpildījis savu kvotu, tad **līdz šā gada 15. aprīlim** kvotas īpašniekam ir jāiesniedz iesniegums kvotas saglabāšanai Lauksaimniecības datu centrā. Klāt jāpievieno praktizējoša veterinārārsta izdots apliecināošs dokuments vai attiecīgās institūcijas izdots apliecināošs dokuments, vai arī pircēja apliecinājums par piena iepirkšanas pārtraukšanu. **Ja piena ražotājs ir no novada, kurā bija izsludināta ārkārtas situācija elektroapgādē, tad jāiesūta tikai iesniegums kvotas saglabāšanai.**

Piena ražotājs, kurš ir izpildījis savu kvotu 100% un lielākā apjomā, līdz šā gada **1. jūlijam** var sūtīt iesniegumu papildu kvotas piešķiršanai no valsts rezerves. Jaunajiem piena ražotājiem, kuri vēlas uzsākt piena realizāciju un kuriem iepriekš kvota nav bijusi, jānosūta iesniegums kvotas piešķiršanai no valsts rezerves līdz **1. jūnijam**. Savukārt piena ražotājam un piena pircējam gada deklarācija ir jāiesniedz **līdz 15. maijam**.

Piena ražotājiem jāatceras, ka uzskaitē un izpildes kontrole jāveic par katru kvotas veidu atsevišķi, t.i., atsevišķi par piegādes kvotu un atsevišķi par tiešās tirdzniecības kvotu.

Izmaiņas govju sūkļveida encefalopātijas veikšanā

ES Pārtikas un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas Bioloģiskās drošības sekcijas sanāsmē Briselē ES dalībvalstu eksperti atbalstīja Eiropas Komisijas lēmumu, kas paredz, ka 22 ES dalībvalstīm, tostarp arī Latvijai, atļauts pārskatīt govju sūkļveida encefalopātijas (GSE) uzraudzības programmas, palielinot veselu, cilvēku patēriņam kautu liellopu vecumu līdz 72 mēnešiem.

Līdz šim 15 ES dalībvalstīm, kā arī Slovēnijai un Kiprai bija atļauts izmeklēt GSE liellopiem no 48 mēnešu vecuma, savukārt Latvijai un pārējām 11 jaunajām ES dalībvalstīm liellopi bija jāizmeklē no 30 mēnešu vecuma. Izmaiņas vecuma limitā, no kura ir jāveic izmeklējumi uz GSE, ir veiktas, pamatojoties uz Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*European Food Safety Authority* - EFSA) veiktā riska novērtējuma rezultātiem. Jaunie nosacījumi stāties spēkā ar 2011. gada 1. jūliju.

2011. gadā valsts ir radusi iespēju palīdzēt uzņēmējiem, sedzot finansiālos izdevumus par liellopu smadzeņu paraugu laboratoriskajiem izmeklējumiem uz transmisīvo

sūkļveida encefalopātiju (TSE), tostarp govju sūkļveida encefalopātiju, tādējādi atbalstot uzņēmējus un veicinot ekonomiskās situācijas uzlabošanu un konkurētspēju, vienlaikus turpinot valstī veikt TSE efektīvu kontroli un nodrošinot sabiedrības veselību.

Paraugus laboratoriskai izmeklēšanai ņem un iesūta Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) inspektors vai PVD pilnvarotais veterinārārsts. Laboratoriskos izmeklējumus uz GSE veic valsts zinātniskais institūts „Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts BIOR”.

ZM informācija

Plānotās izmaiņas normatīvajos aktos

Vairākos lauku saimniekiem aktuālos normatīvos aktos gaidāmi grozījumi. Jāņem vērā, ka tie vēl nav apstiprināti, tāpēc jāseko līdzi informācijai laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”. Visprecizāk normatīvie akti tiek publicēti interneta vietnē www.likumi.lv, kur pieejamas arī visas konsolidētās versijas.

✓Izmaiņas piesārņojošo darbību veikšanā dzīvnieku novietnēs

Saskaņā ar MK 2004. gada 27. jūlija noteikumiem Nr. 628 „Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs” izstrādāti grozījumi, kas stāties spēkā pēc publicēšanas „Latvijas Vēstnesī”. Noteikumi attiecas uz C kategorijas piesārņojošām darbībām, ja tās veic dzīvnieku novietnēs, kurās atrodas: 10 un vairāk dzīvnieku vienību un piecas un vairāk dzīvnieku vienību, ja novietne atrodas īpaši jutīgā teritorijā.

✓Plānotas izmaiņas kārtībā, kādā administrē un uzrauga lauksaimniecības risku fondu

Lai uzlabotu lauksaimniecības risku fonda darbību ZM izstrādājusi MK noteikumu projektu „Grozījumi Ministru kabineta 2008. gada 18. augusta noteikumos Nr. 669 „Kārtība, kādā administrē un uzrauga lauksaimniecības risku fondu, nosaka iemaksu veikšanu un kompensāciju izmaksu no fonda””.

✓Turpmāk par iespējamo inficēšanos vai saslimšanu ar trakumsērgu PVD varēs ziņot arī brīvdienās

ZM ir izstrādājusi grozījumus MK 2010. gada 23. februāra noteikumos Nr. 178 „Trakumsērgas profilakses un apkarošanas kārtība”. Noteikumos paredzēti vairāki tehniski un redakcionāli grozījumi, kas precizē un papildina trakumsērgas profilakses un apkarošanas nosacījumus.

Izmaiņas minētajos noteikumos stāties spēkā pēc to apstiprināšanas valdībā un publicēšanas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”. Sekojiet līdzi jaunākajai informācijai! [LL](http://www.likumi.lv)

Sagatavots LLKC pēc ZM informācijas

VALSTS SUBSĪDIJAS

MK noteikumi Nr. 105 "Noteikumi par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību" Konspekts

2011. gada 15. februārī laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” tika publicēti MK noteikumi Nr. 105 „Noteikumi par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību”. Saskaņā ar šiem noteikumiem 2011. gadā valsts atbalsts lauksaimniecībai tiek piešķirts Ls 6 184 729 apmērā. Uz subsīdijām var pretendēt fiziskas vai juridiskas personas, kas atbilst noteikumos izvirzītajām prasībām.

Dalībai subsīdiju pieteikšanās termiņš bija jau marta sākumā (tostarp piensaimniecības atbalstam un kredītprocenu daļējai segšanai), tāpēc par šiem atbalsta pasākumiem šajās tabulās informācija nav dota (pēc noteikumu spēkā stāšanās par to informācija jau tika sniegta elektroniskā veidā VLT mājaslapā).

Šajās tabulās ir sniegta informācija par galvenajiem katrā subsīdiju nolikuma pielikumā izvirzītajiem nosacījumiem (pasākumiem, kuros pieteikšanās termiņš ir pēc 10. marta) – kas var saņemt atbalstu, par ko un kādā apmērā tas tiks izmaksāts, kāds ir iesnieguma termiņš. Viss subsīdiju konspēkts atrodams LLKC mājaslapā www.llkc.lv.

Pilnīgu informāciju par pārējiem subsīdiju pielikumos minētajiem nosacījumiem (iesniedzamajiem dokumentiem, atbalsta saņemšanas kritērijiem, subsīdiju piešķiršanas un izmaksāšanas kārtību un citiem jautājumiem) var saņemt, iepazīstoties ar subsīdiju nolikuma pilnu tekstu, kā arī Lauku atbalsta dienesta reģionālajās pārvaldēs un LAD mājaslapā www.lad.gov.lv.

Jāņem vērā, ka tāpat kā iepriekš ciltisdarba maksājumiem varēs pieteikties caur šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācijām. Šo organizāciju sarakstu var atrast LDC mājaslapā www.ldc.gov.lv sadaļā *Uz publicēto sadaļu/Ciltisdarba organizācijas*. Subsīdiju iesniegumu iesniegs organizācija, kura slēgs līgumu ar lauksaimnieku.

☞ Šie noteikumi stājas spēkā 2011. gada 16. februārī.

Lietotie saīsinājumi:

LAD – Lauku atbalsta dienests
ZM – Zemkopības ministrija
LIZ – lauksaimniecībā izmantojamā zeme

ES – Eiropas Savienība
LR – Latvijas Republika
LDC – Lauksaimniecības datu centrs

VAAD – Valsts augu aizsardzības dienests
PVD – Pārīšanas un veterinārais dienests
PVN – pievienotās vērtības nodoklis

1. pielikums. ATBALSTS LOPKOPIBAS ATTĪSTĪBAI

Pasākums	Kam?	Par ko, cik un kad?
PIENSAIMNIECĪBA		
Augstvērtīgu šķirnes bulļu ģenētiskās kvalitātes noteikšana un novērtēšana pēc pēcnācējiem	Uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar mākslīgo apsēklošanu un embriju transplantāciju	Subsīdijas piešķir, ja bullis ir sasniedzis 12 mēnešu vecumu un ir sertificēts normatīvajos aktos par vaislinieku, to bioprodukta un transplantējamo embriju sertifikāciju noteiktajā kārtībā, – Ls 30 mēnesī par katru bulli. Iesnieguma termiņš: 2011. gada 1. aprīlis
AITKOPIBA		
Ģenētiskās kvalitātes noteikšana un novērtēšana	Šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācijām	Par vaislai ataudzējamās aitas un teļa (no viena līdz 1,5 gadu vecumam) ģenētiskās kvalitātes novērtēšanu (šķirnes saimniecībās, kurās ir vairāk nekā 29 aitu mātes) – vienreizējs maksājums Ls 10
		Par sertificēta augstvērtīga šķirnes vaislas teļa ģenētiskās kvalitātes noteikšanu pēc pēcnācējiem – vienreizējs maksājums Ls 60
		Iesnieguma termiņš: 2011. gada 1. jūlijs

LIELLOPU GAĻAS RAŽOŠANA

Ģenētiskās kvalitātes un ciltsvērtības noteikšana zīdītājgovju pārraudzības ganāmpulkā	Par ģenētiskās kvalitātes un ciltsvērtības noteikšanu zīdītājgovju pārraudzības ganāmpulkā pārraudzībā esošam, sertificētam tiršķirnes vaislas bullim (sertificēts līdz 2011. gada 1. aprīlim), kas novērtēts pēc pēcnācēju kontrolnobarošana – vienreizējs maksājums Ls 225, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90	lesnieguma termiņš: 2011. gada 15. aprīlis
	Par ģenētiskās kvalitātes un ciltsvērtības noteikšanu zīdītājgovju pārraudzības ganāmpulkā pārraudzībā esošam, sertificētam tiršķirnes vaislas bullim (sertificēts līdz 2011. gada 1. aprīlim), kas novērtēts pēc pēcnācēju kvalitātes (pēcnācēju dzimšanas un atšķiršanas svārs atbilst selekcijas darba veikšanai noteiktajām prasībām) – Ls 62,50 pusgadā (t. sk. administratīvās izmaksas Ls 0,45)	
Dzīvnieku lineārā vērtēšana	Par katru lineārā novērtētu pirmās un trešās vai ceturtās laktācijas pārraudzības ganāmpulkā esošu zīdītājgovi – vienreizējs maksājums Ls 9	

CŪKKOPIĒBA

Augstvērtīgu šķirnes kuļu novērtēšana	Šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācijām un uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar mākslīgo apsēklošanu un embriju transplantāciju	Par augstvērtīga šķirnes kuļu ikmēneša novērtēšanu saskaņā ar datu statistikas apstrādes metodi BLUP pēc pēcnācējiem ar indeksu 105 un vairāk piešķir organizācijai un uzņēmumam, ja kuļlis ir sertificēts normatīvajos aktos par vaislinieku, to bioproducta un transplantējamo embriju sertifikāciju noteiktajā kārtībā, – Ls 45 ceturksni. lesnieguma termiņš: 2011. gada 1. aprīlis

KAZKOPIĒBA

Ģenētiskās kvalitātes un produktivitātes noteikšana	Šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācijām	Par pārraudzības ganāmpulkā esošas slaucamas kazas, kurai pēdējās laktācijas (240-305 dienas) izslaukums ir vismaz 400 kg un tās pēdējās noslēgtās laktācijas dati ir izmantotami ciltsdarbā, produktivitātes novērtēšanu – vienreizējs maksājums Ls 30, t. sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90
		Par vaislai ataudzējamās kazas (no viena gada līdz 1,8 gadu vecumam) ģenētiskās kvalitātes novērtēšanu – vienreizējs maksājums Ls 18, t. sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90
		Par sertificēta augstvērtīga tiršķirnes āža ģenētiskās kvalitātes novērtēšanu pēc meitu ražības rādītājiem, ja tie ir sertificēti normatīvajos aktos par vaislinieku, to bioproducta un transplantējamo embriju sertifikāciju noteiktajā kārtībā – vienreizējs maksājums Ls 50, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90
		Par sertificēta augstvērtīga šķirnes āža ģenētiskās kvalitātes noteikšanu pēc pēcnācējiem, ja tie ir sertificēti normatīvajos aktos par vaislinieku, to bioproducta un transplantējamo embriju sertifikāciju noteiktajā kārtībā – vienreizējs maksājums Ls 30, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90

lesnieguma termiņš:
2011. gada 1. augusts

NETRADICIONĀLĀS NOZARES

Ģenētiskās kvalitātes un produktivitātes novērtēšana	Audzētāju organizācijām, kuras veic dzīvnieku un bišu ciltsaimju ģenētiskās kvalitātes un produktivitātes novērtēšanu šķirnes saimniecībās atbilstoši nozares ciltsdarba programmai	Par briežkopībā audzējamo vaislas dzīvnieku, kura vērtējums ir no 7 līdz 10 punktiem: • par staltbriežu vaislas bulli – vienreizējs maksājums Ls 30, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90; • par staltbriežu vaislas govi – vienreizējs maksājums Ls 10, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90 • par staltbriežu vaislai ataudzējamu jaundzīvnieku (no viena līdz 3 gadu vecumam) – vienreizējs maksājums Ls 5,50, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90; • par dambriedi – vienreizējs maksājums Ls 12,50, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90 Zvērkopībā par I un II klases audzējamā vaislas dzīvnieka novērtēšanu: • par ūdeli un šinšillu – vienreizējs maksājums Ls 0,70, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,20; • par lapsu un polārlapsu – vienreizējs maksājums Ls 1,50, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,50 Truškopībā par ģenētiskās kvalitātes un produktivitātes novērtēšanu vaislas mātei, kurai ir vismaz viens saglabāts metiens, un vaislas tēvam, ar kuru lecinātām (vismaz četrām) mātēm atzīta grūsnība un kura vērtējums ir no 93 līdz 100 punktiem – vienreizējs maksājums Ls 1,10, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,30 Strauskopībā par ģenētiskās kvalitātes un produktivitātes novērtēšanu audzējamam vaislas dzīvniekam, kura vērtējums ir no 7 līdz 15 punktiem – vienreizējs maksājums Ls 10, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90 Biškopībā par novērtētu bišu ciltssaimi, kuras vērtējuma kubitālā indeksa rādītāji ir robežās no 1,3 līdz 2,7, kā arī citi selekcijas darbam nepieciešamie rādītāji atbilst norādītajai pasugai, – vienreizējs maksājums Ls 7, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90	Iesnieguma termiņš: 2011. gada 1. septembris
Dzīvnieku liķu savākšana, transportēšana, pārstrāde un iznīcināšana	Pretendentiem, kuri nodrošina ES noteiktās prasības un kuru uzraudzību un kontroli veic PVD	Par visa vecuma liellopu, aitū un kazu liķu savākšanu, pārstrādi un iznīcināšanu – līdz Ls 140 par tonnu. Dzīvnieka liķa īpašnieks vai turētājs sedz līdz 25% no pārstrādes izmaksām par šādu dzīvnieku liķu pārstrādi un iznīcināšanu, bet ne vairāk kā 10 latu par tonnu Par lauksaimniecības dzīvnieku liķu (izņemot visa vecuma liellopu, aitū un kazu liķu) savākšanu, pārstrādi un iznīcināšanu – līdz Ls 50 par tonnu. Dzīvnieka liķa īpašnieks vai turētājs sedz pārējās izmaksas par šādu dzīvnieku liķu savākšanu, pārstrādi un iznīcināšanu, bet ne vairāk kā Ls 100 par tonnu Par putnu liķu pārstrādi un iznīcināšanu uz vietas putnu novietnē – līdz Ls 6 par tonnu	Iesnieguma termiņš: sākotnēji slēdz līgumu ar LAD. Turpmāk katru mēnesi līdz desmitajam datumam iesniedz LAD iesniegumu un pārskatu PVD

2. pielikums. ATBALSTS AUGKOPIBAS ATTĪSTĪBAI

Pasākums	Kam?	Par ko, cik un kad?
Augu gēnu bankas, centrālās datu bāzes un molekulārās pasportizācijas laboratorijas darbības nodrošināšana	Zinātniskam institūtam, kas uztur augu gēnu banku un augu ģenētisko resursu centrālo datubāzi	Par augu gēnu bankas, centrālās datu bāzes un molekulārās pasportizācijas laboratorijas darbības nodrošināšanas pasākumiem. Programmas īstenošanas periods: no 2011. gada 1. marta līdz 30. decembrim. lesnieguma termiņš: 2011. gada 1. aprīlis
Kultūraugu genofonda saglabāšana	Pretendentiem, kuriem piešķir kultūraugu (izņemot dekoratīvos augus) genofonds	Par augu ģenētisko resursu kolekciju saglabāšanu un to novērtēšanu, selekcijas darba paplašināšanas turpināšanu. lesnieguma termiņš: 2011. gada 20. marts
Kvalitatīvas sēklas sagatavošana un izmantošana	Valsts augu aizsardzības dienestam	Pēc VAAD maksas pakalpojumu cenrāža par šādiem 2010. gada IV ceturksnī un 2011. gadā sniegtajiem pakalpojumiem: - lauku apskati Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrā reģistrētajām personām, ja lauku apskates platība labībām ir – virs 10 ha, kartupeļiem – virs 1 ha, lopbarības augiem, eļļas augiem un šķiedraugiem – virs 5 ha; - vidējā parauga ņemšanu, paraugu analīzi un sertifikāta izsniegšanu sertifikācijai paredzētajām labības augu, lopbarības augu, eļļas augu un šķiedraugu sēklu partijām; - etiķešu drukāšanu un izsniegšanu labībai, lopbarības augiem, eļļas augiem un šķiedraugiem, augu pasu (etiķešu) drukāšanu un izsniegšanu kartupeļiem; - kartupeļu bumbuļu laboratorisko analīzi kartupeļu gaišās un tumšās gredzenpuves noteikšanai; - sēklas kartupeļu vīrusu infekcijas noteikšanu IS, PB1, PB2, B1 sēklu kategorijām; - kartupeļu augšnes paraugu ņemšanu un analīzēm augu kaitīgo organismu noteikšanai sēklaudzēšanas platībās; - kartupeļu sertifikācijas partiju aizīmogošanu un plombām. Par šiem pakalpojumiem Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrā reģistrētām personām nepiemēro maksu

3. pielikums. ATBALSTS PĒTĪJUMIEM, STARPTAUTISKAI UN SAVSTARPĒJAI SADARBĪBAI

Pasākums	Kam?	Par ko, cik un kad?
Lauksaimniecībā izmantojamie zinātnes projekti	Pretendentiem (izpildītājiem), kas ir reģistrējušies Zinātnisko institūciju reģistrā. Atbalsts paredzēts, lai turpinātu pārejošos pētījumus (sākti 2007., 2008. un 2009. gadā), kas nepieciešami nozaru attīstībai un integrētās augu audzēšanas sistēmas ieviešanai	Darba algām, lauku izmēģinājumu ierīkošanai, analīžu veikšanai, komandējumiem, pētījumam nepieciešamo materiālu iegādei, administratīvajām izmaksām (izdevumiem infrastruktūras uzturēšanai)

3. pielikums. ATBALSTS PĒTĪJUMIEM, STARPTAUTISKAI UN SAVSTARPĒJAI SADARBĪBAI

Pasākums	Kam?	Par ko, cik un kad?
Tehniskais atbalsts lauksaimniecības nozarē	Lēmumu par subsīdiju piešķiršanu pieņem ZM izveidota komisija, izvērtējot pretendentu iesniegumus, kas saistīti ar lauksaimniecības un lauku attīstības veicināšanu, prioritāri paredzot atbalstu: - lauksaimniecības attīstības veicināšanas un sadarbības pasākumiem; - neparedzētiem gadījumiem, kas saistīti ar ES prasību un atbalsta ieviešanu; - projektam par dzīvnieku izcelsmes pārtikas kvalitātes potenciāla attīstīšanu, lai nodrošinātu patērētājus ar augstas kvalitātes produktiem. LAD izmaksā atbalstu, pamatojoties uz komisijas pieņemto lēmumu	

4. pielikums. ATBALSTS TIRGUS VEICINĀŠANAI

Pasākums	Kam?	Par ko, cik un kad?
Latvijas lauksaimniecības un pārtikas sektora pārstāvniecība izstādēs	Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūtam	Atbalstu piešķir Latvijas lauksaimniecības un pārtikas sektora pārstāvniecības stendu organizēšanai starptautiskajās izstādēs un līdzfinansējuma piešķiršanai dalībai kopstendā laika periodā no 2011. gada 1. februāra līdz 2012. gada 31. janvārim. Uz līdzfinansējumu dalībai kopstendā var pretendēt Latvijā reģistrēts komersants, zemnieku saimniecība un kooperatīvā sabiedrība. Iesnieguma termiņš: 2011. gada 6. maijs

5. pielikums. ATBALSTS DALĪBAI PĀRTIKAS KVALITĀTES SHĒMĀS

Pasākums	Kam?	Par ko, cik un kad?
Atbalsts dalībai bioloģiskās lauksaimniecības saimniecības shēmā	Atbalstu piešķir par piedalīšanos bioloģiskās lauksaimniecības shēmā, nacionālajā pārtikas kvalitātes shēmā vai aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu, cilmes vietas nosaukumu vai garantētu tradicionālo īpatnību shēmās saskaņā ar normatīvajiem aktiem par pārtikas kvalitātes shēmām, to ieviešanas, darbības, uzraudzības un kontroles kārtību.	• Ls 1500 apmērā – PVD reģistrētam pārtikas aprites uzņēmumam, kurš veic bioloģisko produktu (izņemot biškopības produktus) pirmapstrādi, apstrādi vai pārstrādi un noratīvajos aktos par bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzību un kontroli noteiktajā kontroles institūcijā ir sertificējis bioloģiskās lauksaimniecības produktu pārstrādi (izņemot bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražotāju mājas apstākļos) • Ls 2100 apmērā – PVD atzītam uzņēmumam, kurš veic bioloģisko produktu pirmapstrādi, apstrādi vai pārstrādi un kontroles institūcijā ir sertificējis bioloģiskās lauksaimniecības produktu pārstrādi
Atbalsts dalībai nacionālajā pārtikas kvalitātes shēmā	Atbalstu piešķir vienam pretendentam vienā pārtikas kvalitātes shēmā par laiku posmu no 2010. gada 1. septembra līdz 2011. gada 1. septembrim	• Ls 1500 apmērā – PVD reģistrētam pārtikas aprites uzņēmumam (izņemot biškopības), kurš veic produktu pirmapstrādi, apstrādi vai pārstrādi • Ls 2100 apmērā – PVD atzītam pārtikas aprites uzņēmumam, kurš veic produktu pirmapstrādi, apstrādi vai pārstrādi

Iesnieguma termiņš: no 2011. gada 1. oktobra līdz 1. novembrim

5. pielikums. ATBALSTS DALĪBAI PĀRTIKAS KVALITĀTES SHĒMĀS

Pasākums	Kam?	Par ko, cik un kad?
Atbalsts dalībai aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu, cilmes vietas nosaukumu vai garantētu tradicionālo izejamo produktu izcelsmes norāžu un cilmes vietas nosaukumu reģistrā vai ES Garantētu tradicionālo izejamo produktu reģistrā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par aizsargātām ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm un cilmes vietas nosaukumiem	Atbalstu piešķir par piedalīšanos aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu, cilmes vietas nosaukumu vai garantētu tradicionālo izejamo produktu izcelsmes norāžu un cilmes vietas nosaukumu reģistrā vai ES Garantētu tradicionālo izejamo produktu reģistrā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par aizsargātām ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm un cilmes vietas nosaukumiem	Iesnieguma termiņš: no 2011. gada 1. oktobra līdz 1. novembrim

6. pielikums. ATBALSTS LAUKSAIMNIECĪBAS NOZARU RISKA SAMAZINĀŠANAI

Pasākums	Kam?	Par ko, cik un kad?
Apdrošināšanas polisi iegādes izdevumu segšana	Primārās lauksaimniecības produkcijas ražotājiem (apdrošināšanas ņēmējiem)	Par apdrošināšanas polisi iegādes faktiskajiem izdevumiem 2011. gadā – 50 % apmērā, bet ne vairāk kā • Ls 25 par vienu vienību (ha vai liellopu vienību); • Ls 50 par 1 ha kartupeļu un dārzeņu; • Ls 150 par 1 ha augļu koku un ogulāju Iesnieguma termiņš: 2011. gada 30. decembris
Dalība lauksaimniecības risku fondā	Lauksaimniecības risku fonda dalībniekiem saskaņā ar normatīvajos aktos par lauksaimniecības risku fondu noteikto kārtību LAD atmaksā ne vairāk kā 50% no fondā faktiski iemaksātajiem naudas līdzekļiem. Lai saņemtu šo atbalstu, pretendents nav papildus jāvērtē LAD, jo pieteikšanās šī atbalsta saņemšanai notiek vienlaikus ar pieteikšanos dalībai lauksaimniecības risku fondā	

7. pielikums. ATBALSTS INVESTĪCIJU VEICINĀŠANAI LAUKSAIMNIECĪBĀ

Pasākums	Kam?	Par ko, cik un kad?
Kreditprocentu daļēja dzēšana	Atbilstīgām lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvām sabiedrībām	Istermiņa (ne ilgāk par 12 mēnešiem) kredīta un faktoringa kredītprocentu dzēšanai Par istermiņa, ilgtermiņa kredītu vai finanšu līzingu investīcijām jaunu un rekonstruējamu lauksaimnieciskās ražošanas būvju būvniecībai un to darbības nodrošināšanai nepieciešamo iekārtu un tehnoloģiskā aprīkojuma (arī programmatūras) iegādei. Atbalsts netiek piešķirts par: • traktortehnikas, piekabju un lauksaimniecībā izmantojamo tehnoloģisko agregātu iegādi; • atsevišķu iekārtu un tehnoloģiskā aprīkojuma iegādi, ja tā nav saistīta ar lauksaimnieciskās ražošanas būvju būvniecības vai rekonstrukcijas projektu. Atbalsts sedz daļu no faktiski samaksātās ilgtermiņa, istermiņa kredīta, finanšu līzinga vai faktoringa procentu gada summas. Tā apmērs nepārsniedz 3% gada kredītlīkmi vai faktisko līkmi, ja kredītprocentu likme ir mazāka par 3%. Maksimālā atbalsta summa vienam atbalsta saņēmējam nepārsniedz Ls 40 000. Ilgtermiņa investīcijām kopējā atbalsta intensitāte nevar pārsniegt 40% no investīciju attaisnoto izdevumu summas un 50%, ja saimnieciskās darbības veicējs atrodas mazāk labvēlīgā apgabalā. Iesnieguma termiņš: 2011. gada 1. maijs

Sagatavots LLKC Ekonomikas nodaļā
pēc minētajiem MK noteikumiem

GRĀMATVEDĪBA UN NODOKĻI

VID Informācija par valsts un ES atbalsta summu lauksaimniecībai un lauku attīstībai uzrādīšanu
2010. gada ienākumu deklarācijā

Valsts ieņēmumu dienests (VID) informē, ka 2010. gadā fiziskās personas saņemtās valsts un ES atbalsta summas lauksaimniecībai un lauku attīstībai ir apliekamas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli. Nodokļa likme minētajam ienākumam ir 26%.

Izņēmums ir atbalsta summas, kas piešķirtas par 2009. gadu kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai ES atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, bet izmaksātas 2010. gadā, kuras nav iekļaujamās nodokļa maksātāja apliekamajā ienākumā.

VID vērš uzmanību, ka saņemto atbalsta summu uzrādīšana gada ienākumu deklarācijā ir atkarīga no saņemtā atbalsta veida un tā, vai fiziskā persona ir vai nav reģistrējusi saimniecisko darbību.

Ja nodokļa maksātājs ir reģistrējies saimniecisko darbību (lauksaimniecībā)

- Atbalstu lauksaimniecībai uzrāda saimnieciskās darbības ieņēmumos gada ienākumu deklarācijas D3 pielikuma 01. rindā „Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas”.
- Izdevumus, kas saistīti ar atbalsta saņemšanu uzrāda gada ienākumu deklarācijas D3 pielikuma 02. rindā „Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanu”.
- Atbalstu lauksaimniecībai, kas saņemts 2010. gadā par 2009. gadu uzrāda gada ienākumu deklarācijas D3 pielikuma 08. rindā „Neapliekamie ienākumi”.

Ja neatkarīgi no saimnieciskās darbības reģistrācijas

- Atbalsta summas meža īpašniekiem, kuras noteiktas MK 2009. gada 17. februāra noteikumu Nr. 149 „Noteikumi par iedzīvotāju gada ienākumu deklarāciju un tās aizpildīšanas kārtību” 5.² punktā:
  - mežu ekonomiskās vērtības uzlabošanai;
  - infrastruktūrai, kas attiecas uz lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu;
  - lauksaimniecībā neizmantojamās zemes pirmreizējai apmežošanai;
  - mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošanai un preventīvo pasākumu ieviešanai
 neuzrāda gada ienākumu deklarācijas D1 pielikumā.
- Atbalsta summas par saimnieciskās darbības ierobežojumiem meža īpašniekiem ir jāuzrāda gada ienākumu deklarācijas D1¹ pielikumā, nodokļa likme ir 10%.
- Atbalsta summa – priekšlaicīgā pensija lauksaimniekiem ir apliekama ar nodokli, piemērojot neapliekamo summu Ls 2000 gadā.

Saņemto atbalstu (pensiju) uzrāda gada ienākumu deklarācijas D1 pielikuma 2. ailē „Bruto ieņēmumi”, 3. ailē „Neapliekamie ienākumi” uzrāda Ls 2000.

Ja atbalsta saņēmējam nav reģistrēta saimnieciskā darbība

- Atbalsta summas lauksaimniecībai, kuras minētas Ministru kabineta 2009. gada 17. februāra noteikumu Nr. 149 „Noteikumi par iedzīvotāju gada ienākumu deklarāciju un tās aizpildīšanas kārtību” 5.¹ punktā:

- valsts atbalsts kredītprocentu daļējai dzēšanai;
  - valsts atbalsts apdrošināšanas polišu iegādes izdevumu segšanai;
  - valsts atbalsts lopkopībai
- gada ienākumu deklarācijas D1 pielikumā neuzrāda.

Tādējādi minēto atbalsta veidu saņēmējiem, gada ienākumu deklarācija obligāti nav jāiesniedz.

- Ja nodokļa maksātājs saņem citas atbalsta summas lauksaimniecībai, ir jāveic ieņēmumu un izdevumu uzskaitē, lai noteiktu, kad **ienākumi (ieņēmumi – izdevumi)** sasniedz Ls 2000:

- ieņēmumos uzskaita ieņēmumus no lauksaimnieciskās ražošanas un saņemto atbalstu lauksaimniecībai;
- izdevumos uzskaita izdevumus, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu un izdevumus, kas saistīti ar darbību, par kuru saņemts atbalsts.

Ja minētie ienākumi kopā ar citiem neapliekamajiem ienākumiem nepārsniedz Ls 1680, tad tie gada ienākumu deklarācijā nav jāuzrāda.

Ja minētie ienākumi pārsniedz Ls 1680, bet nepārsniedz Ls 2000, tos uzrāda gada ienākumu deklarācijas D1 pielikuma 2. un 3. ailē kā neapliekamos ienākumus un deklarācijas D 4. rindā „Neapliekamie ienākumi”.

Ja minētie ienākumi pārsniedz Ls 2000, gada ienākumu deklarācijas D1 pielikuma 2. ailē uzrāda gūtos ieņēmumus, 3. ailē uzrāda Ls 2000, 5. ailē „Izdevumi, kas saistīti ar ienākumu gūšanu” uzrāda izdevumus, starpību (2. aile – 3. aile – 5. aile) uzrāda 6. ailē „Apliekamie ienākumi, neskaitot darba devēja veiktās iemaksas”, kā arī deklarācijas D 1. rindā „Latvijas Republikā gūtie apliekamie ienākumi”.

Piemēri

1. piemērs. Fiziskā persona, kura nav reģistrējusi saimniecisko darbību, 2010. gadā ir guvusi ieņēmumus no lauksaimnieciskās ražošanas Ls 3500, saņēmusi ES atbalsta maksājumus lauksaimniecībai, kuri nav minēti noteikumu 5.¹ punktā Ls 1400, izdevumi, kas saistīti ar ienākumu gūšanu, ir Ls 3100.

Deklarācijas D1 pielikuma 2. ailē uzrāda Ls 1800 (4900 – 3100), 3. ailē uzrāda Ls 1800.

2. piemērs. Fiziskā persona, kura nav reģistrējusi saimniecisko darbību, 2010. gadā ir saņēmusi ES atbalsta maksājumus lauksaimniecībai, kuri nav minēti noteikumu 5.¹ punktā Ls 3400, izdevumi, kas saistīti ar darbību, par kuru saņemts atbalsts, ir Ls 800.

Deklarācijas D1 pielikuma 2. ailē uzrāda Ls 3400, 3. ailē uzrāda Ls 2000, 5. ailē uzrāda Ls 800 un 6. ailē uzrāda Ls 600.

VID informācija

Gada pārskata pielikumā sniedzamā informācija par bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņiem

Gada pārskatu likums (GPL) nosaka, par kuriem bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņiem gada pārskata pielikumā ir jāparāda papildu informācija.

Par katru ilgtermiņa ieguldījumu posteni bilancē vai pielikumā ir jāietver šāda informācija (GPL 16. pants):

- iegādes cena vai ražošanas izmaksas atbilstoši iepriekšējā gada bilancei;
- palielinājumi, ieskaitot uzlabojumus pārskata gadā;
- likvidācija pārskata gadā sākotnējā vērtībā;
- jebkura pārvietošana no posteņa uz posteni pārskata gadā;
- pārvērtēšana pārskata gadā;
- kopējā pārvērtēšanas summa līdz bilances datumam, ieskaitot 5. punktā norādīto;
- nolietojums un vērtības norakstīšana pārskata gadā;
- iepriekšējo gadu nolietojuma un vērtības norakstīšanas korektūras, ieskaitot likvidēto un no darbības izņemto līdzekļu nolietojuma un vērtības norakstīšanas korektūras;
- kopējais nolietojums un vērtības norakstīšana līdz bilances datumam.

Parasti šo informāciju pielikumā ievieto kā tabulu „Ilgtermiņa ieguldījumu kustības pārskats”. Gada pārskata sastādītājs, kurš pamatlīdzekļu iegādes vai izveidošanas izmaksās ir ietvēris aizdevuma procentus, kas samaksāti līdz attiecīgā pamatlīdzekļu objekta nodošanai ekspluatācijā, pielikumā sniedz informāciju par šo procentu summas apmēru (GPL 26. pants). Ja atbilstoši GPL 28. pantam uzņēmums ilgtermiņa ieguldījumu vērtību ir samazinājis, jo ilgtermiņa ieguldījuma objekta vērtība bilances datumā vairs neatbilst uzskaitē norādītajai objekta vērtībai, tad gada pārskata pielikumā ir jāsniedz pamatots skaidrojums šādam vērtības samazinājumam. Tāpat pielikumā ir jāsniedz skaidrojums par ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanu, ja objektu vērtība pārvērtēšanas rezultātā ir palielinājusies.

Ja sabiedrības nekustamajam īpašumam ir noteikta kadastrālā vērtība, tā jānorāda pielikumā (GPL 46. pants).

Pielikumā ir jāpaskaidro, kādas summas uzskaitītas posteņos „Nākamo periodu izmaksas” un „Nākamo periodu ieņēmumi” (GPL 17. pants).

Attiecībā uz pamatkapitālu pielikumā katra veida daļu skaits un to nominālvērtība ir jānorāda, ja pamatkapitāls

sastāv no vairāku veidu daļām. Akciju sabiedrībām akciju skaits un to nominālvērtība ir jānorāda vienmēr (GPL 43. pants).

Ja uzņēmums ir izveidojis uzkrājumus, tad gada pārskata pielikumā katram uzkrājumu postenim ir jānorāda veidošanas pamatojums, apjoms pārskata gada sākumā un beigās, uzkrājumu summas palielinājums vai samazinājums, paskaidrojot iemeslu un izmantotās vērtēšanas metodes (GPL 19. pants).

Ja kāda iemesla dēļ kāda atmaksājamā aizņēmuma summa ir lielāka par saņemto summu, šāda informācija ir jānorāda pielikumā (GPL 36. pants).

Lai gan bilancē ilgtermiņa un īstermiņa parādi tiek nodalīti atsevišķos posteņos, pielikumā katrai parādu summai ir jānorāda informācija par to parāda daļu, kas jāmaksā ilgāk nekā piecus gadus pēc bilances datuma. Ja sabiedrības aktīvi ir iekļāti vai apgrūtināti ar kādu citu aizņēmuma atmaksāšanas drošību, to norāda kopā ar informāciju par ķīlas vai cita garantijas aizņēmuma atmaksāšanas drošības nosacījumiem un iekļātā objekta bilances vērtību. Atsevišķi ir jānorāda tās kreditoru parādu kopsummas, kuras segtas ar nodrošinājumu, ko sniegušas radniecīgās sabiedrības (minot nodrošinājuma veidu un formu).

Bilancē netiek norādīti šaubīgie debitoru parādi un tiem izveidotās uzkrājumu summas, bet grāmatvedībā tās ir uzskaitītas. Tomēr gada pārskata pielikumā ir jānorāda informācija par šaubīgiem debitoru parādiem izveidoto uzkrājumu apmēru un pamatojums šādu uzkrājumu veidošanai (GPL 37. pants). Parasti šādu informāciju pielikumā norāda kā skaidrojumu attiecīgajam bilances debitoru posteņiem.

Ja ieguldījuma īpašumi, bioloģiskie aktīvi vai pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi ir novērtēti attiecīgi patiesajā vērtībā vai patiesajā vērtībā, no kuras atskaitītas pārdošanas izmaksas, pielikumā atsevišķi par katru minēto posteņu grupu iekļauj vismaz šādu informāciju (GPL 55.⁷ pants):

- posteņu grupā iekļauto aktīvu apraksts;
- metodes, kuras piemēro, un nozīmīgākie pieņēmumi, uz kuriem pamatojas, lai noteiktu šo aktīvu patieso vērtību;
- bilances vērtība atbilstoši iepriekšējā gada bilancei;
- palielinājumi (ja tādi ir) pārskata gadā, atsevišķi norādot tos palielinājumus, kuri radušies no iegādēm;
- atsavināšanas (ja tādas ir) pārskata gadā;
- peļņa vai zaudējumi no vērtības korekcijām pārskata gadā;
- jebkura pārvietošana (ja tāda ir) uz citām posteņu grupām pārskata gadā.

Peļņas vai zaudējumu aprēķina neto apgrozījuma summu pielikumā atšifrē sadalījumā pa pamatdarbības veidiem un ģeogrāfiskajiem tirgiem, ja pamatdarbības (produkcijas pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas) veidi un ģeogrāfiskie tirgi būtiski atšķiras. Sākot no 2010. gada pārskata, ir ieviesta jauna prasība lauksaimniecības uzņēmumiem.

GPL 48. panta trešā daļa nosaka: zemnieku un zvejnieku saimniecība, komercsabiedrība, kooperatīvā sabiedrība, individuālais uzņēmums, kas nodarbojas ar lauksaimniecisko ražošanu un saņem valsts atbalstu lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai vai piemēro uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi nodokļa maksātājiem, kas veic lauksaimniecisko darbību, gada pārskata pielikumā atsevišķi norāda ieņēmumus no lauksaimnieciskās darbības, kuri iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķina neto apgrozījumā.

Gada pārskata pielikumā parasti atšifrē, kādas ieņēmumu vai izdevumu summas ietvertas peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos „Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi” un „Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas”. Sagatavojot peļņas vai zaudējumu aprēķinu pēc apgrozījuma izmaksu metodes, pielikumā jānorāda, kādas izmaksas uzskaitītas posteņos „Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas”, „Pārdošanas izmaksas” un „Administrācijas izmaksas”.

Attiecībā uz būtiskām peļņas vai zaudējumu aprēķinā norādītām ārkārtas ieņēmumu vai izdevumu summām pielikumā ir jāsniedz skaidrojums par to, kādas izmaksas vai ieņēmumi šajos posteņos ir ietverti.

Pielikumā nedrīkst aizmirst norādīt likuma 49. pantā prasīto informāciju par norēķiniem par nodokļiem. Likums nosaka, ka pielikumā jābūt informācijai par pārskata gadā samaksātajām nodokļu un nodevu summām sadalījumā pa nodokļu un nodevu veidiem un saņemtajiem nodokļu atvieglojumiem un piešķirtajām atlaidēm – par katru nodokli atsevišķi, norādot dokumentus, kas apstiprina tiesības uz šādiem atvieglojumiem un atlaidēm. Detalizēti pa nodokļu un nodevu veidiem parāda debitoru vai kreditoru sastāvā ietvertās nodokļu un nodevu saistību summas, aprēķinātās nokavējuma naudas, soda naudas un citas valsts budžetam vai pašvaldību budžetiem maksājamās vai pārmaksātās summas.

Ja sabiedrības gada pārskatu pārbauda zvērināts revīdents, tad pielikumā atsevišķi ir jānorāda atlīdzības kopsumma pārskata gadā zvērinātam revidentam par:

- gada pārskata pārbaudi;
- citu revīzijas uzdevumu veikšanu;
- konsultācijām nodokļu jautājumus;
- citu lietpratēja uzdevumu veikšanu.

Saskaņā ar GPL 50. pantu jāsniedz informācija par nodarbināto personu vidējo skaitu pārskata gadā. Vadībai par funkciju pildīšanu piešķirtās atlīdzības kopsummu norāda sadalījumā pa atsevišķām amatu grupām (padomes un valdes locekļi).

Uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas kārtība

Galvenie normatīvie akti, kas reglamentē uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) aprēķināšanas kārtību un deklarācijas sagatavošanu:

- likums „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” („Par UIN”;
- MK 11.12.2007. noteikumi Nr. 852 "Noteikumi par

uzņēmumu ienākuma nodokļa taksācijas gada deklarāciju un avansa maksājumu aprēķinu un to aizpildīšanas kārtību”;

- MK 04.07.2006. noteikumi Nr. 556 "Likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normu piemērošanas noteikumi".

Pirms tiek uzsākta uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijas sastādīšana, noteikti ir jāiepazīstas ar likuma „Par UIN” prasībām. Lai arī UIN deklarācijās rindās ir skaidrota apliekamā ienākuma koriģēšana par noteiktām summām un dotas atsauces uz attiecīgiem likuma pantiem, tomēr ir vairākas apliekamo ienākumu koriģējošās summas, kas jānorāda deklarācijas tukšajās rindās, kurās nav norāžu uz attiecīgām likuma normām.

Shematiski uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanu var parādīt šādi:

peļņas vai zaudējumu aprēķinā uzrādītais peļņas vai zaudējumu apjoms pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas

+

sociālās infrastruktūras uzturēšanas zaudējumi

+

peļņas vai zaudējumu aprēķinā uzrādītie ar saimniecisko darbību nesaistītie izdevumi, kuru summa pareizināta ar koeficientu 1,5¹

+

apliekamo ienākumu palielinošās summas

Apliekamo ienākumu palielinošās summas ir noteiktas likuma „Par UIN” 6. panta pirmajā daļā, kā arī vairākos citos likuma pantos. Cita starpā apliekamo ienākumu palielina par šādām summām:

- finanšu grāmatvedībā aprēķinātā pamatlīdzekļu nolietojuma summa,
- samaksātās soda naudas (tai skaitā par nokavējuma naudas par kavētiem nodokļu maksājumiem) un līgumsodi,
- 60 procentiem no reprezentācijas izdevumu summas (deklarācijas veidlapā gan ir norādīts, ka apliekamais ienākums palielināms par 40 procentiem no šādu izdevumu summām, bet jāņem vērā likuma normas, kas prasa apliekamo ienākumu palielināt par 60 procentiem)²
- taksācijas gadā nedrošiem parādiem izveidoto uzkrājumu summa
- procentu maksājumu summa, kas pārsniedz pieļaujamo procentu apmēru; apliekamā ienākuma koriģēšanu par šīm summām skaidro likuma 6.⁴ pants. Atšķirībā no 2009. gada UIN deklarācijas 2010. gada deklarācijā pieļaujamais procentu apmērs nav jārēķina tikai procentu summām, kas samaksātas kredītiestādēm (tas nozīmē, ka pieļaujamais procentu apmērs ir rēķināms arī līzings devējiem, privātpersonām samaksātajiem aizņēmumu procentiem u.tml.). Pieļaujamo procentu

¹ Ir ļoti svarīgi iepazīties ar likuma „Par UIN” 5. pantu, kas paskaidro, kādi izdevumu posteņi uzskatāmi par nesaistītiem ar saimniecisko darbību.

² Likuma 6. panta pirmās daļas piektais punkts skaidro, ko uzskata par reprezentācijas izmaksām.

maksājumu apmēra noteikšanai vidējās svērtās īstermiņa kredītu procentu likmes kredītiestādēs 2010. gada decembrī bija šādas: aizņēmumiem latos – 5,7%, aizņēmumiem eiro – 4,4%, aizņēmumiem ASV dolāros – 5,6% un aizņēmumiem pārējās valūtās – 3%

- izdevumi reprezentatīva automobiļa uzturēšanai³
- nomātu pamatlīdzekļu rekonstrukcijas vai atjaunošanas darbu izmaksas, ja nomas līgums neparedz šādu darbu veikšanu vai arī ja iznomātājs nomniekam šādas izmaksas ir kompensējis⁴
- taksācijas gadā izveidoto uzkrājumu summas
- citas summas saskaņā ar likuma prasībām

apliekamo ienākumu samazinošās summas

Apliekamo ienākumu samazinošās summas ir noteiktas likuma „Par UIN” 6. panta ceturtajā daļā, kā arī vairākos citos likuma pantos. Cita starpā apliekamo ienākumu samazina par šādām summām:

- pamatlīdzekļu nolietojuma summas saskaņā ar likuma „Par IIN” 13. pantu⁵
- nekustamā īpašuma nodokļa summa (par šo summu apliekamais ienākums jāsamazina tikai tajā gadījumā, ja nodokļa summa peļņas vai zaudējumu aprēķinā norādīta postenī „Pārējie nodokļi”)
- zaudēto parādu summas saskaņā ar likuma „Par UIN” 9. pantu
- nedrošiem parādiem izveidoto uzkrājumu summas samazinājums taksācijas gada laikā
- ieņēmumi no reprezentatīva automobiļa atsavināšanas
- 2010. gadā iekšzemes nefinanšu uzņēmumiem latos izsniegto kredītu gada vidējās svērtās procentu likmes (5,05 procenti) un pirmstaksācijas periodu (sākot no 2009. gada 1. janvāra) nesadalītās peļņas reinovājums

summas, kas saņemtas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai un ES atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai

Šim nolūkam ir paredzēta deklarācijas 68. rinda. Ja saņemtās atbalsta summas ir lielākas nekā deklarācijas 67. rindā aprēķinātais ar nodokli apliekamais ienākums, 68. rindā norādītā summa nedrīkst pārsniegt apliekamo ienākumu no 67. rindas. Ja 67. rindā aprēķinātais rezultāts ir negatīvs, tad 68. rindā nenorāda neko.

iepriekšējo periodu zaudējumi

Taksācijas gada peļņu UIN maksātāji drīkst segt no iepriekšējo **astoņu** taksācijas periodu zaudējumiem

=
apliekamais ienākums x 15%

=
uzņēmumu ienākuma nodokļa summa

–
UIN atlaides

Lauksaimniekiem no likumā noteiktajām saistošās varētu būt divas atlaides – 18. pantā noteiktā atlaide lauksaimniecības produkcijas ražotājiem un 20.¹ pantā noteiktā atlaide ziedotājiem.

Nodokļa atlaide nodokļa maksātājiem, kas veic lauksaimniecisko darbību (likums skaidro, ka lauksaimnieciskā darbība ir augkopība, lopkopība, iekšējā ūdeņu zivsaimniecība un dārzkopība), ir noteikta taksācijas gadā 10 latu apmērā par katru lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāru. Lai saņemtu šo atlaidi, nodokļa maksātājam vienlaikus ar nodokļa deklarāciju jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pašvaldības izsniegta izziņa par zemes platību, kas faktiski tiek izmantota lauksaimniecības produkcijas ražošanai.

20.¹ pantā noteiktā atlaide par ziedojumiem tiek noteikta 85 % apmērā no ziedojumu summām budžeta iestādēm, valsts kapitālsabiedrībām, kuras veic Kultūras ministrijas deleģētas valsts kultūras funkcijas, kā arī Latvijas Republikā reģistrētām biedrībām, nodibinājumiem un reliģiskajām organizācijām vai to iestādēm, kurām piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss. Tomēr jāņem vērā viens likuma ierobežojums – atlaide nedrīkst pārsniegt 20 procentus no aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa.

taksācijas gadā samaksātās UIN avansa summas

maksājamais UIN

Ja taksācijas gadā ir bijuši maksājumi nerezidentiem, tad likumā noteiktajā kārtībā ir jāaizpilda deklarācijas sadaļa par nodokļa ieturēšanu. Deklarācijai ir vairāki pielikumi, kuri jāaizpilda atsevišķām nodokļu maksātāju grupām. Rakstā minēšu tikai daļu no pielikumiem, kas ir aizpildāmi. Veicot darījumus ar saistītām personām, ir jāaizpilda deklarācijas 2. pielikums. Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības aizpilda 5. pielikumu, kurā norāda pārpalikuma sadalījumu starp LPKS biedriem. Vienlaikus ar uzņēmumu ienākumu deklarāciju ir jāiesniedz UIN avansa maksājumu aprēķins. UIN avansa maksājumu aprēķinā izmantojamais patēriņa cenu indekss 2010. gada deklarācijai ir 2,5 procenti.^{LL}

Sagatavoja LLKC Grāmatvedības un finanšu nodaļas vadītāja Linda Puriņa

³Likuma „Par UIN” izpratnē reprezentatīvs vieglais automobilis ir vieglais automobilis, kura sēdvietu skaits, neskaitot vadītāja vietu, nepārsniedz astoņas vietas un kura vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa pārsniedz 25 424 latus.

⁴Šīs normas sīkāk skaidro likuma „Par UIN” 13. panta astotā daļa.

⁵Lai pareizi aprēķinātu pamatlīdzekļu nolietojumu saskaņā ar likuma 13. pantu, jāiepazīstas arī ar MK noteikumu Nr. 556 prasībām.

GRĀMATVEDĪBA UN NODOKĻI

Lauku saimniecību uzskaites datu tīkls

Lauksaimniecības politikas un lauksaimnieku ienākuma līmeņa noteikšanai jau 14 gadus Latvijā pastāv lauku saimniecību uzskaites datu tīkls SUDAT. Līdzīga sistēma – FADN (saīsinājums no angļu valodas – *Farm Accountancy Data Network*) – darbojas visās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Faktiski Latvijas SUDAT ir FADN sastāvdaļa.

Eiropas Savienībā saimniecību uzskaites tīkls FADN pastāv kopš 1965. gada. Katrai dalībvalstij ir sava informācijas apkopošanas sistēma, bet tās sagatavo standartizētu informāciju par lauku saimniecībām, ievērojot vienotas, ES normatīvajos aktos noteiktas metodoloģiskas prasības. Latvijā SUDAT izveide tika uzsākta 1997. gadā.

SUDAT apkopo informāciju par saimniecību ražošanas rādītājiem, ieņēmumiem, izmaksām, saņemto atbalstu, finanšu rādītājiem. Šos datus apkopojumu veidā izmanto visi interesenti, kuri vēlas iegūt objektīvu informāciju par procesiem un attīstības tendencēm dažādas specializācijas un lieluma saimniecībās, kas atrodas noteiktos Latvijas reģionos, produkciju ražo pārdošanai un saņiedz noteiktu minimālo ekonomisko lielumu. Ar datu apkopojumu iespējams iepazīties interneta vietnē <http://sudat.lv>.

Saskaņā ar MK 24.11.2009. noteikumiem Nr. 1348 "Lauku saimniecību uzskaites datu tīkla izveidošanas, uzturēšanas un darbības kārtība" SUDAT darbības nodrošināšana ir deleģēta Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūtam (turpmāk – LVAEI) un SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" (turpmāk – LLKC).

LLKC funkcija ir nodrošināt 1000 saimniecību dalību SUDAT, saņemt datus no saimniecībām, palīdzēt tos apkopot, iegūtos datus ievadīt datorsistēmā un veikt kontroli, kā arī nodrošināt atklāto kļūdu labojumus.

LVAEI funkcijas ir sagatavot saimniecību izlases sarakstu, sistēmā ievadītos, pārbaudītos datus tālāk apkopot, iesniegt Eiropas Komisijai, sagatavot datu apkopojumu un analīzi.

Lauku saimniecības dalībai SUDAT tiek izvēlētas izlases veidā, sekojot, lai tiktu pārstāvētas visas specializācijas, dažāda lieluma saimniecības un visi Latvijas reģioni. Šādas izlases veidošana nodrošina to, ka SUDAT dati atspoguļo informāciju par dažāda lieluma un dažādas specializācijas saimniecībām.

Ar visām SUDAT saimniecībām tiek noslēgts trīspusējs sadarbības līgums – starp LVAEI, LLKC un saimniecību. Līgums tiek noslēgts uz neierobežotu laiku.

SUDAT sistēmā piedalās 1000 lauku saimniecības. Atšķirībā no citiem lauksaimniecības apsekojumiem SUDAT sistēmā var iekļaut tikai tās saimniecības, kuras kārtoti grāmatvedību. Tā ir vienīgā statistikas datu vākšanas sistēma, kas nodrošina atgriezenisko saiti – visām SUDAT saimniecībām tiek nosūtīti to darbības rezultāti salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem atbilstošajā reģionā, atbilstošajā specializācijā un ekonomiskā lieluma grupā.

SUDAT informācija ir konfidenciāla – to publicē tikai kopsavilkuma veidā, tā netiek izpausta trešajām personām un netiek izmantota nodokļu iekasēšanai.

Lai dati būtu objektīvi un patiesi atspoguļotu situāciju lauksaimniecībā, visi SUDAT dalībnieki ir aicināti SUDAT atspoguļot reālos datus.

Katra gada sākumā notiek SUDAT saimniecību skaita papildināšana, lai tiktu nodrošināta 1000 saimniecību dalība. Arī šogad februāra sākumā ZM nosūtīja vēstules 220 saimniecībām, kuras pirmo reizi tika uzaicinātas piedalīties SUDAT. Saimniecībām, kas šādu vēstuli ir saņēmušas, vajadzētu aizpildīt klāt pievienoto anketu un to nosūtīt pēc norādītās adreses. Ar saimniecībām sazinās LLKC speciālists, lai sniegtu sīkāku izskaidrojumu un informētu par tālākajām darbībām saistībā ar SUDAT.

Lai SUDAT nepieciešamos datus saimniecība varētu nodrošināt, ir jābūt atbilstošai grāmatvedības uzskaitē. Šādas uzskaites nodrošināšana prasa papildu laika un darba ieguldījumu, tāpēc par dalību SUDAT saimniecības saņem samaksu. Finansējums ir atkarīgs no ES un valsts piešķirtā finansējuma apjoma un saimniecības ieguldītā darba apjoma.

Tā kā SUDAT datu savākšana, apkopošana un analīze ir apjomīgs un laikietilpīgs darbs, tad pie datu apkopojuma ir iespējams nonākt tikai nākamā gada beigās. Tas nozīmē, ka, uzsākot darbu 2011. gada sākumā ar papildu saimniecību iesaistīšanu un apkopojot datus par 2010. gadu, 2010. gada datu analīze un apkopojums publiski būs pieejams tikai sākot no 2011. gada nogales. Procesu paildzina arī tas, ka ne vienmēr SUDAT dalībnieki savus datus iesniedz SUDAT veidlapā norādītajos termiņos. Datu iesniegšanas termiņi ir atkarīgi no tā, kādu pārskatu par gadu SUDAT dalībnieks sagatavo. Ja tiek iesniegta gada ienākumu deklarācija, tad SUDAT datu iesniegšanas termiņš ir 15. marts; ja tiek gatavots gada pārskats, tad termiņš ir 1. maijs. Lai pēc iespējas ātrāk nodrošinātu SUDAT datu apkopojumu un publicēšanu, SUDAT datu apkopotāji lūdz ievērot iepriekš minētos termiņus.

Būtiskākās priekšrocības tiem saimnieciskās darbības veicējiem, kuri piedalās SUDAT:

- saimniecība piedalās Latvijas lauksaimniecībai ļoti svarīgā pasākumā – ar saviem datiem (kopā ar citām saimniecībām) veidojot vienīgo instrumentu, kuru Eiropas Komisija un arī Latvija izmanto, vērtējot lauksaimniecības politikas rezultātus un prognozē turpmāko lauksaimniecības politiku;
- par iesniegtajiem datiem tiek samaksāts;

- tiek iegūta analīze par SUDAT dalībnieka saimniecību salīdzinājumā ar līdzīgas specializācijas un lieluma SUDAT saimniecībām;
- internetā ir pieejama informācija, kādi pētījumi un analīze tiek veikta pēc SUDAT datiem;
- iespēja izmantot LLKC konsultanta palīdzību dalībai SUDAT;
- iespēja uzlabot savu grāmatvedības uzskaiti, lietojot praksē datu apkopošanas procesā no konsultanta iegūtās atziņas.

Ja jums ir radusies vēlme uzzināt vairāk par SUDAT vai piedalīties šajā sistēmā, varat griezties jebkurā Lauku konsultāciju birojā (adreses atrodamas internetā <http://www.llkc.lv/?id=400823>), kā arī LVAEI (www.lvaei.lv). Jūsu vēlme piedalīties SUDAT tiks izskatīta, veidojot SUDAT saimniecību izlasi turpmākos gados.

Sagatavots LLKC Grāmatvedības un finanšu nodaļā

AUGKOPIĀ

Izmaiņas kultūraugu mēslošanas plānu izstrādes prasībās

Tehnoloģiski precīzam un pamatotam kultūraugu mēslošanas plānam ir liela nozīme efektīvā un racionālā saimniekošanā. Lai izstrādātu mēslošanas plānu un aprēķinātu nepieciešamo mēslojuma devu un veidu, jāņem vērā vairāki nozīmīgi faktori:

- audzējamais kultūraugs, plānotās ražas lielums;
- iepriekšējā gadā audzētais kultūraugs (priekšaugšs);
- augsnes agroķīmiskās īpašības un tajā esošais augu barības vielu nodrošinājums (izmantojot augšņu agroķīmiskās izpētes datus):
  - granulometriskais sastāvs,
  - organiskās vielas saturs, %,
  - augsnes reakcija pH_{KCl},
  - P₂O₅ saturs augsnē, mg/kg,
  - K₂O saturs augsnē, mg/kg.

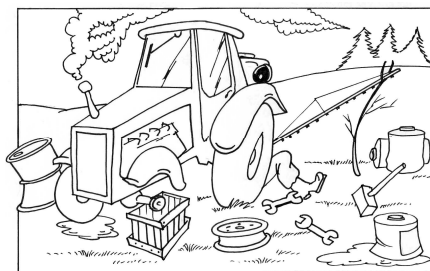
Prasības pēc mēslojuma kultūraugiem ir atšķirīgas, un tiem ir nepieciešama sabalansēta mēslošanas sistēma ar optimālu augu barības elementu attiecību, kas nodrošinātu kvalitatīvu un augstu ražas līmeņa ieguvu. Plašs ir piedāvāto mēslošanas līdzekļu sortiments, tādēļ ir svarīgi izvēlēties piemērotāko un ekonomiski izdevīgāko mēslojuma veidu un devu, kas būtiski palīdzēs ietaupīt līdzekļus un samazināt saražotās produkcijas pašizmaksu.

☒ Kurām saimniecībām mēslošanas plāns ir obligāts?

Plānu vēlams izstrādāt visām saimniecībām, kas lieto mēslošanas līdzekļus kultūraugu audzēšanā, bet obligāts tas ir saimniecībām, kuras atrodas īpaši jutīgā teritorijā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 11. janvāra noteikumiem Nr. 33 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” īpaši jutīgajās teritorijās ir jāizstrādā kultūraugu mēslošanas plāns saimniecībām, kas mēslošanas līdzekļus lieto 20 ha un lielākā platībā, bet augļu un dārzeņu saimniecībām – 3 ha un lielākā platībā.

Pēc administratīvi teritoriālās reformas stāšanās spēkā, no 2009. gada 1. jūlija, īpaši jutīgo teritoriju

robežas ir Dobeles, Auces, Tērvetes, Jelgavas, Ozolnieku, Bauskas, Vecumnieku, Iecavas, Rundāles, Babītes, Mārupes, Olaines, Ķekavas, Baldones, Salaspils, Stopiņu, Ropažu, Garkalnes, Carnikavas, Saulkrastu, Sējas, Ādažu, Inčukalna, Siguldas, Krimuldas un Mālpils novada administratīvās teritorijas robežas, izņemot Vecumnieku novada Valles pagastu un Kurmenes pagastu, Krimuldas novada Lēdurgas pagastu, kā arī Rīgas un Jūrmalas pilsētas administratīvās teritorijas robežu.

☒ Izmaiņas normatīvo aktu prasībās, izstrādājot mēslošanas plānu:

- saimniecība katru gadu izstrādā kultūraugu mēslošanas plānu katram laukam ne vēlāk kā līdz kultūraugu sējai vai stādīšanai, ilggadīgajiem sējumiem un stādījumiem – līdz veģetācijas sākumam, kā arī kultūraugu mēslošanas plāna kopsavilkumu kārtējā gada ražai;
- mēslošanas plānu un tā kopsavilkumu izstrādā vienam gadam, pamatojoties uz augšņu agroķīmiskās izpētes datiem, kas nav vecāki par 6 gadiem; līdz 15. maijam kultūraugu mēslošanas plāna kopsavilkumu iesniedz Valsts augu aizsardzības dienestā. Ja sagatavotajā kultūraugu mēslošanas plānā kāds rādītājs (piem., lauka platība, kultūraugs, mēslojuma veids un deva) ir būtiski mainīts, tad precizēto plānu iesniedz līdz 15. jūnijam;
- lai ierobežotu augsnes eroziju un barības vielu izskalošanos rudens un ziemas periodā, saimniecībā lauksaimniecībā izmantojamai zemei jābūt vismaz 50% aizņemtai ar augiem vai pēcpļaujas atliekām – minimāla augu veģetācija (zaļās platības);
- jānodrošina, lai iestrādātais slāpekļa daudzums ar kūtsmēsliem nepārsniegtu 170 kg/ha, kas atbilst 1,7 dzīvnieku vienībām;
- maksimāli pieļaujamo slāpekļa minerālmēsliu normu (1. tabula) drīkst pārsniegt, ja bilances intensitāte konkrētā laukā slāpeklim nepārsniedz 120%.

1. tabula

Maksimāli pieļaujamās minerālmēslu slāpekļa normas kultūraugiem*

Nr. p.k.	Kultūraugs	Slāpekļis (kg/ha)
1.	Rudzi	130
2.	Kvieši	180
4.	Tritikāle	140
4.	Mieži	150
5.	Auzas	110
6.	Rapsis	200
7.	Elļas lini	80
8.	Šķiedras lini	40
9.	Kukurūza	160
10.	Zirņi, pupas un citi pākšaugi	40
11.	Kartupeļi	150
12.	Augļu koki, ogu krūmi	130
13.	Zemenes	120
14.	Cukurbietes, lopbarības bietes	190
15.	Galviņkāposti, ziedkāposti, brokoļi, puravi	250
16.	Burkāni	160
17.	Pārējie dārzeņi	220
18.	Tirumu un pļavu stiebrzales	190
19.	Zālāji ar tauriņziežu īpatsvaru 50% un vairāk	50
20.	Zālāji, kuros tauriņziežu īpatsvars nepārsniedz 50 %	150
21.	Kultivētās ganības	240

* augsnēs, kurās 0 – 30 cm slānī organiskās vielas saturs ir augstāks par 30%, nosakot maksimāli pieļaujamās slāpekļa normas ar minerālmēsliem, tabulā uzrādīto lielumu reizina ar koeficientu 0,7.

✓ Prasības mēslošanas plānu izstrādes dokumentācijai saimniecībā:

- saimniecība veic augšņu agroķīmisko izpēti (kartēšanu) ne retāk kā reizi sešos gados un glabā iegūtos dokumentus vismaz sešus gadus;
- izstrādā kultūraugu mēslošanas plānu un mēslošanas plāna kopsavilkumu (2. tabula) divos eksemplāros – vienu glabā saimniecībā, bet otru vienreiz gadā - līdz 15. maijam iesniedz Valsts augu aizsardzības dienestā;
- kultūraugu mēslošanas plānā ir jāiekļauj šāda informācija:
  - saimniecības nosaukums un atrašanās vieta,
  - lauka numurs, platība hektāros (ha),
  - audzējamais kultūraugs, tā šķirne, izmantošanas veids un plānotā raža.
  - iepriekšējā gadā audzētais kultūraugs (priekšaugšs),

- slāpekļa (N), fosforā (P_2O_5) un kālija (K_2O) iestrādes norma (kg) uz vienu hektāru,
- ar organisko mēslojumu (organiskā mēslojuma veids) iestrādātais slāpekļis, fosfors un kālijs (turpmāk – NPK),
- ar minerālmēsliem iestrādātais NPK, norādot minerālmēslu veidu, daudzumu (svars kg) uz vienu hektāru un visā lauka platībā,
- citi bilances faktori.
- veic lauku vēstures uzskaiti; dokumentus glabā vismaz trīs gadus;
- uzskaita un dokumentē visus saimniecībā iegādātos un izlietotos minerālmēslus, norādot mēslošanas līdzekļa nosaukumu, pamatsastāvu un daudzumu; uzskaites dokumentus glabā vismaz trīs gadus;
- uzskaita un dokumentē visu veidu iegūtos, iegādātos un pārdotos kūtsmēslus; uzskaites dokumentus glabā vismaz trīs gadus.

2. tabula

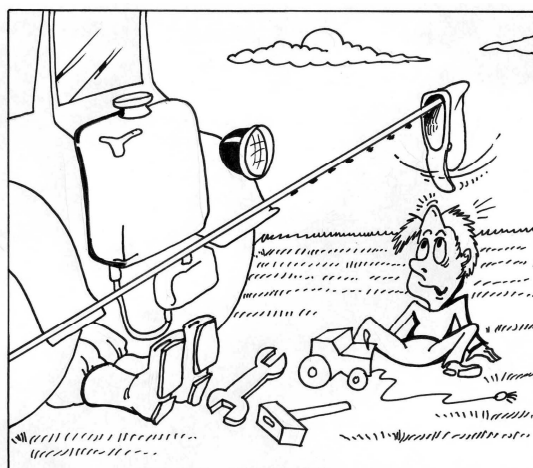
Kultūraugu mēslošanas plāna kopsavilkuma veidlapa

Nr.p.k.	Norādāmā informācija	Mērvienība	Kopā	t.sk. rudenī	t. sk. pavasarī
1.	Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	ha		x	x
2.	Mēsloātā platība	ha			
3.	Izlietotie organiskie mēsli	x	x	x	x
3.1.		t			
3.2.		t			
4.	Izlietotie minerālmēsli	x	x	x	x
4.1.		t			
4.2.		t			
4.3.		t			
4.4.		t			
4.5.		t			
5.	Lauksaimniecības dzīvnieki pa sugām, vecuma grupām, govīs – pa izslaukuma grupām	x	x	x	x
5.1.		gab.		x	x
5.2.		gab.		x	x
6.	Dzīvnieku vienības	DV		x	x
7.	Dzīvnieku vienības uz 1 ha LIZ	DV/ha		x	x
8.	Kūtsmēslu iestrādei nepieciešamā LIZ	ha		x	x
Informācija par audzētajiem kultūraugiem					
Nr.p.k.	Kultūraugs	ha	Plānotā raža, t/ha	x	x
1.				x	x
2.				x	x
3.				x	x
4.				x	x
5.				x	x

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra augkopības speciālisti sniegs konsultācijas un palīdzēs izstrādāt

kultūraugu mēslošanas plānu un kopsavilkumu saimniecībā audzētajiem kultūraugiem, sagatavot kultūraugu mēslošanas un augu aizsardzības tehnoloģiskās shēmas, sastādīt lauku vēstures un augu maiņas plānu, minerālmēslu un kūtsmēslu lietošanas uzskaites žurnālu. **LL**

Informāciju sagatavoja LLKC Augkopības nodaļas konsultants Andris Skudra
tālrunis: 29445090

SVARĪGĀKIE DATUMI, KURUS LAUKU UZNĒMĒJS NEDRĪKST AIZMIRST 2011. GADA APRĪLĪ

[illegible]

* Iesniegums jāiesniedz ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc liellopa nokaušanas vai eksporta

** Par projektu pieņemšanas noslēgumu tiks zinots laikrakstā "Latvijas Vēstnesis"

*** Iesniegumu iesniedz šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācija

☐ Terminš, kura laikā var iesniegt pieteikumu, iesniegumu vai atskaiti.

iesniegumu un atskaīšu apkopošanas datums vai iesniegšanas beigu datums.

SIA "LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS" PIEDĀVĀ

Tālmācības iespējas

Interneta iespējas kļūst aizvien plašākas, arī laukos, tāpēc LLKC ir aktivizēta tālmācība, izmantojot interneta vidi. Šāda veida apmācība ir ļoti pieejama un ļauj samazināt tās izmaksas.

SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” Tālākizglītības nodaļa ir sagatavojusi trīs tālmācības programmas, kuru apguve palīdzēs veicināt uzņēmējdarbību laukos, papildināt zināšanas lauksaimniecības pamatjautājumos un attīstīt pilsonisko aktivitāti, izmantojot LEADER programmas iespējas. Programmas ir veidotas Valsts Lauku tīkla (VLT) aktivitātes „Tālmācības programmu izveide un publicēšana VLT mājaslapā” ietvaros. Tālmācības programmu mērķis ir veicināt kvalitatīvas, aktuālas un interaktīvas izglītības pieejamību lauku teritorijā.

Tālmācības programma „**Uzņēmējdarbības uzsākšana**” ir veidota ar mērķi piedāvāt praktisku un interaktīvu informāciju uzņēmējdarbības uzsācējiem lauku teritorijās. Tās veidošanā piedalījās vadošie speciālisti no LLKC, Uzņēmumu reģistra, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras un Zemgales Nevalstisko organizāciju centra. Programma veidota no vairākām audio prezentācijām, kas soli pa solim palīdz jaunajam uzņēmējam izveidot uzņēmumu, īpaši uzmanību pievēršot dokumentu aizpildīšanai un atbalsta instrumentu izmantošanai. Programma palīdz atrast atbilstošus atbalsta instrumentus savai biznesa idejai un izprast to darbības mehānismus. Tā tiks nepārtraukti pilnveidota un papildināta ar veiksmīgiem piemēriem laukos. Programmā ir iespēja sūtīt jautājumus un piedalīties foruma diskusijās, lai kopā rastu atbildes. Tā ir pieejama bez maksas.

Tālmācības programma „**LEADER**” ir izveidota ar mērķi aktivizēt vietējos lauku iedzīvotājus izmantot LEADER sniegtās iespējas, kā arī palīdzēt vietējām rīcības grupām skaidrot tā pieeju un projektu sagatavošanas specifiku. LEADER ir mērķtiecīgas un

savstarpēji koordinētas aktivitātes lauku attīstībai, kuras rosina sabiedrību meklēt jaunus risinājumus lauku problēmām. LEADER būtība ir uzlabot dzīves kvalitāti cilvēkiem laukos, domājot gan par ekonomiskajiem un sociālajiem uzlabojumiem, gan par vides saglabāšanas iespējām. Šajā programmā ir iespēja iepazīties ar jau īstenotu projektu idejām un izprast projektu sagatavošanas nosacījumus, lai realizētu savas ieceres. Programmā ir gan izglītojošas audio prezentācijas, gan labās prakses piemēru īsfilmas, kā arī saistoši un aktuāli dokumenti. Programma tiks aktualizēta un pielāgota kopējām tendencēm lauku attīstībā un Lauku attīstības plāna īstenošanā. Programma ir pieejama bez maksas.

Tālmācības programma „**Lauksaimniecības pamati**” ir profesionālās pilnveides izglītības programma, kas Latvijā noteikta kā sākotnējā lauksaimnieciskā izglītība. Kopš 2003. gada programma ir licencēta un akreditēta īstenošanai LLKC. Līdz 2011. gadam izglītības programmu ir apguvuši jau vairāk nekā 2000 lauku iedzīvotāju. No šī gada piedāvājam programmu apgūt tālmācības ceļā, nepārtraucot ikdienas darbu veikšanu saimniecībā.

Programma ir paredzēta galvenokārt tiem interesentiem, kuriem nav iegūta izglītība lauksaimniecībā, tāpēc pirms mācībām būtu vēlams izvērtēt četrus galvenos aspektus:

1. pārņemot apsaimniekošanā ģimenes īpašumā esošu saimniecību, personai programma „Lauksaimniecības pamati” jāapgūst obligāti;
2. izstrādājot saimniecības attīstības projektus, piesaistot to īstenošanā ES finanšu līdzekļus, programmas apgūšana ir vēlama;
3. dodoties strādāt lauksaimniecības darbos uz Skandināvijas valstīm, programmas apguve ir vēlama;
4. zināšanu līmeņa paaugstināšanai programmas apguve ir vēlama jebkuram cilvēkam, uzsākot darbus lauksaimniecībā, kā arī jau strādājošiem šajā nozarē – savas profesionalitātes pilnveidošanai.

Mācību programmā var pieteikties klausītāji ar jebkuras pakāpes sākotnējo izglītību – pamata, vidējo vai augstāko izglītību.

Programmas sekmīgākai apguvei ir izveidotas audio prezentācijas, norādīti ieteicamie literatūras avoti. Savu zināšanu līmeni iespējams pārbaudīt ar kontroljautājumu un kontroles *on-line* testu palīdzību; neskaidro jautājumu atrisināšanai ir iespējams sazināties ar katras nozares ekspertu. Programma tiks nepārtraukti papildināta ar aktuālākajiem nozares jautājumiem.

Viss mācību process notiek e-izglītības veidā izglītojamam pieņemamā laikā un vietā. Klātienē ir jākārto

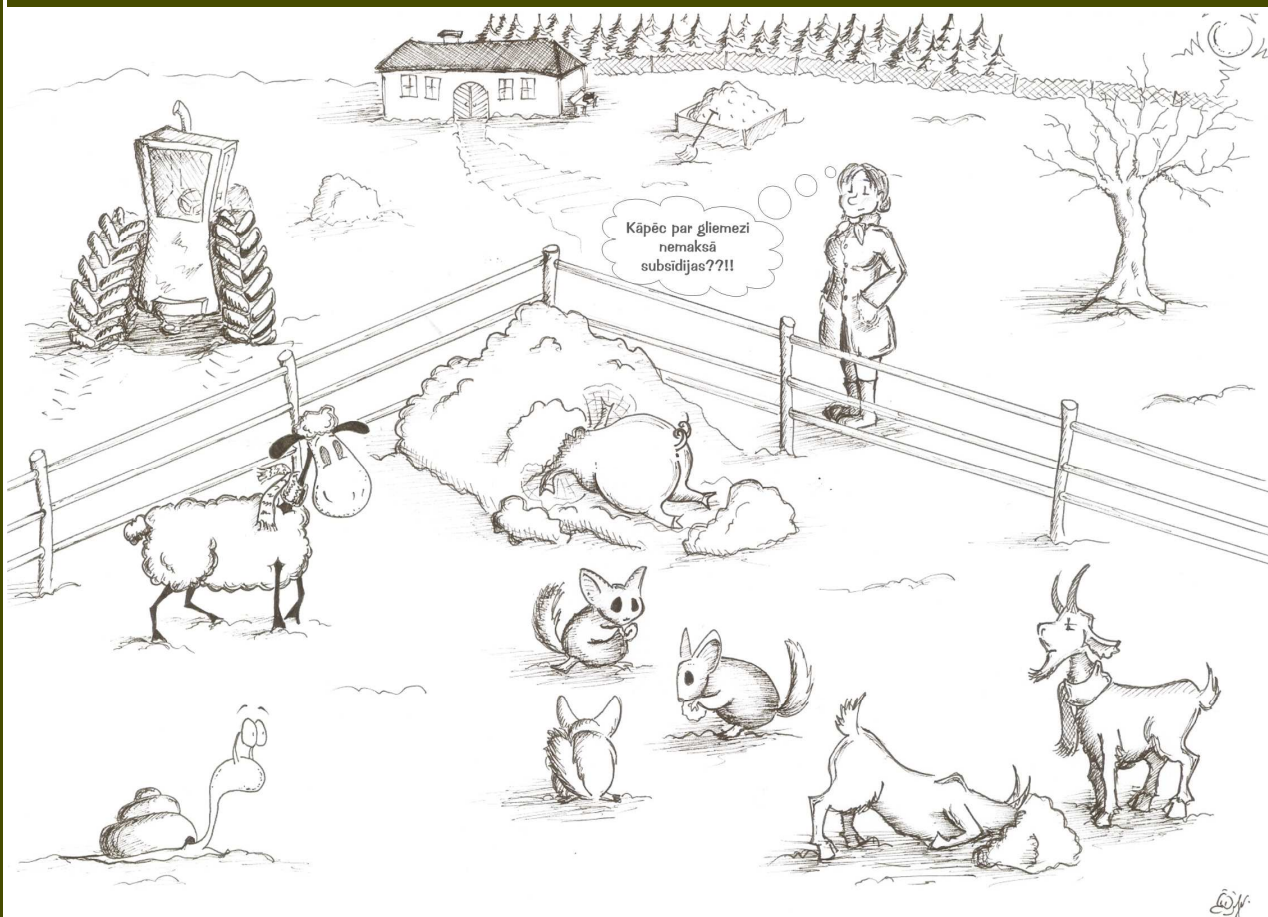
tikai programmas noslēguma eksāmens. Pēc sekmīgas tā nokārtošanas klausītāji saņem LR Izglītības un zinātnes ministrijas noteikta parauga apliecību.

Ar tālmācības programmām var iepazīties www.laukutikls.lv vai www.llkc.lv mājaslapās, kur ir izvietoti informatīvie baneri **TĀLMĀCĪBA**.

Aicinām izmantot iespēju izglītot sevi, lai varētu veidot labāku un kvalitatīvāku dzīvi laukos. Uz Jūs jautājumiem vai priekšlikumiem labprāt atbildēs Tālākizglītības nodaļas vadītājs Andis Kursītis (Tālr: 26400224 vai elektroniski andis.kursitis@llkc.lv).

Sagatavots LLKC Tālākizglītības nodaļa

LAPAS JOKS

2011. gada 16. februārī stājās spēkā MK noteikumi par valsts atbalstu lauksaimniecībai. Tostarp par atbalstu ciltsdarbam gan aītām, gan kazām, gan arī šinšillām un citiem dzīvniekiem. Sīkāk lasīt izdevuma 3. lpp. un LLKC mājaslapā www.llkc.lv!

LAUKU LAPA TAVĀ E-PASTĀ

Piedāvājam iespēju saņemt informatīvos izdevumus "Lauku Lapa" un "Zivju Lapa" Jūsu e-pasta kastītē!

Lai pieteiktos izdevuma elektroniskai saņemšanai, sūtiet pieteikumu uz e-pastu: lauku.lapa@llkc.lv. Uz šo e-pastu varat sūtīt arī ieteikumus, kā mēs varētu pilnveidot "Lauku Lapu" un "Zivju Lapu".

Pieteikumā jānorāda:

Vārds, Uzvārds; Iestādes nosaukums, kuru pārstāvat; E-pasta adresi, uz kuru vēlaties saņemt izdevumu.

SAGATAVOTS

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag.,
LV-3018
tālr.: 63050220

Izdevumā:

N. Grickus un I. Vorobjovas zīmējumi

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBĀ:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

